

VIATA INDUSTRIALA

IPARI ÉLET

REVISTĂ PENTRU APĂRAREA TUTĂTOROR INTERESELOR INDUSTRIALE
 ĂLTALĂNOS IPARI ĂRDEKEKET SZOLGĂLĂ KĂZGAZDASĂGI LAP

PREŢUL ABONAMENTALUI:
 Pentru mici industriasi ... 240.— Lei
 Pentru orice societăti, bănci, mari întreprinderi, pe un an Lei 1000.—
 Inregistrat Trib. Cluj No. 71. Dos. 3868.

Feleios szerkesztő:
KŐRÖSSY ĂRPĂD
 Kiadja:
POLONYI ALBERT és TĂRSA
 Cluj, Str. Gh. Dima 2. (Minorita-u.)

ELŐFIZETÉSI ĂRĂK:
 Iparosoknak egy évre ... 240.— Lei
 Bankok, részvénytársaságok, gyárak és nagykereskedőknek 1000 Lei.

Husvétkor

Az emberi életnek utjain mindig vannak fordulópontok, mindig voltak határvonak, amelyeknél megállt és gondolkodóba esett az emberi elme. Ismét egy ünnep jött el, a tavasznak a legnagyobb ünnepe: a husvét.

Ha visszatekintünk a múltba és megjelenik előttünk hű képeiben, akkor lehetetlen meg nem állapítanunk, hogy mintha beszélne az első husvét, amikor hozsannát kiáltott, majd „Feszítsd meg!” zsibbasztó zajában őrvongott a nép.

Milyen változatos is az élet.

A lehangoltság lángja lobban fel azokon az arcokon, amelyeken azelőtt vidám örömkeltő mosolyt láttunk. A munkás ember mindennapi gondjai vészterhesen tornyosultak össze a mai szent ünnepen. Mint régen, nem szentelhet családjának és ezzel együtt önmagának nyugalmas, gondmentes ünnepi órákat, mert a lelkek nem nyugodtak, pihen a pöröly, nem zakatol a gép, az áldásos béke nem akar eljönni, pedig a lelkek, a dolgozó kezek ezért sóhajtanak.

Megfeszítették az igazságot! Nemcsak köpbösték, arcul ütötték, hanem halálra is vitték. Ott őrvong az igazság sirja felett a pokoli gonoszság, nehogy feltámadjon, nehogy eljőjjön a béke korszaka.

Amde az eltemetett igazság nem maradhat sziklasirjában, mert igazság. Nem ülhetek diadalt sirja felett mindvégig. A nagypéntek sötétes délutánjára is beközetkezett egy verőfényes husvét hajnal, amelyen feltámadt sirjából a diadalmas igazság, mert feltámadtak országunkban a jó ügyért harcoló egyének, akik kivezetik ezt a tejjel-mézzel folyó országot abból a nagy válságból, amiben synylódik.

Keitsen tehát reményt a husvét szent ünnepe a jó eszmék, a jó ügyek feltáadására, merítsünk erőt egy további küzdelemre, reményt egy boldogabb idő eljövételére, mert az igazságnak megérdemelt diadalát el kell érnie.

Ebben a szent meggyőződésben kívánunk olvasóinknak boldog husvét ünnepet!

Üdvös ipari reformok vannak készülőben

Az ország összes kisiparosságainak egy régi óhaja fog nemsokára teljesedésbe menni. A munkaügyi minisztériumban új munkatörvény kidolgozásával foglalkoznak és ezek a munkálatok már nagyon előrehaladott stádiumban vannak, úgy, hogy pár héten belül az királyi szentesítést is nyer.

Az új munkatörvény megváltoztatja az eddigi jogrendszert. Alapvető rendelkezése lesz az a szakasza, mely

kimondja a munkakamarák szétvállását

E rendelkezés szerint a munkások, tisztviselők és kisiparosok külön-külön alapítják meg munkakamarájukat.

A munkaügyi miniszter ezzel eleget akar tenni annak az általános közóhajnak, hogy a kisiparosok megszabaduljanak a mai munkakamara áldásaitól, a törvény is tulsúlyt biztosított a munkásoknak, tehát az önálló, tulajdonkép terheket viselő iparososztály ott érdekvédelemre nem számíthatott.

Mecanic de Instrumente medicale, cuțitar, tocilar și nichelar

Iosif KOHN József

Orvosi műszerész, késes, műköszörtüs és nikkelező

üzem

Cluj, Strada T. Masaryk No. 1.

Ellenőrzik a munkavédelmi törvény végrehajtását

A tartományi helyi artóság mellett egy bizottság működik, amelyet a nemzetgazdasági miniszter nevezett ki azzal a megbizatással, hogy alkalmazza a különböző vállalatoknál a román elem munkájának védelméről szóló törvényi. A kolozsvári bizottság elnöke Petrovici mérnök, ipari vezérfelügyelő. Tagok Mazuchi kereskedelmi vezérfelügyelő és a tartományi helytartóság egyik megbízottja, akivel rövidesen kinevez majd a királyi helytartó.

Ez a bizottság vizsgálja felül a vállalatok személyzeti kimutatását, amelyben fel van tüntetve az összes alkalmazottak neve, nemzetisége, valása, működési köre és fizetése.

Ez a bizottság 12308 személyzeti kimutatást fog felülvizsgálni. Most várják a minisztérium utasítását arra vonatkozólag, hogy román állampolgárokat, vagy pedig vérségi románokat kell-e érteni.

Alex JANKY

autógummilerakat

Cluj, Strada Ady No. 7.

PAHOTA IULIU

tinichigiu și instalator de apeduct bádogos

Cluj, Strada Oăsanu No. 12.

ASLAN IOSIF

croitor pt domn — uriszabó
Cluj, Piața Ștefan cel Mare No. 7.
vis-a-vis cu Opera Română

Atelier de vulcanizare

D. GAMPE

vulkanizáló üzem

Cluj, Catea Reg. Carol II. 6.

CSEKE

cofetărie — cukrászda

Cluj, P. Unirii 23. és Str. Iuliu Maniu 1

A kisebbségi vállalatok saját nyelvükön vezethetik üzleti könyveiket

Megszüntette a kormány a kisiparosok és kiskereskedők könyvvezetési kötelezettségét a I.-VII.-ik patenta fixa osztályozásig

Mitija Constantin pénzügyminiszter a Nemzeti Ujjászületés Frontja legfelső tanácsának ülésén ismertette azokat az intézkedéseket, amelyekkel a kormány a felemelt költségvetés egyensúlyát fedezni fogja. A bekövetkező intézkedések közül a kisiparosokat a következőkkel terhelik:

1. Az adózó kategóriák egyenes adóját 20 százalékkal emelik. Uj kivetés nem lesz.
2. A liszt fogyasztási illetékeit mérsékelten felemelik.
3. A repülőalap javára 2 százalékos pótdót vetnek ki az egyenes adó után.

Bejelentette egyidejűleg a miniszter, hogy megszüntetik az egyenes adótörvény 41-ik szakaszát, mely kimondja, hogy kétszeres adót fizet az, aki nem az államnyelvén vezeti üzleti könyveit.

Ezután tehát mindenki anyanyelvén vezetheti könyveit.

Végül kijelentette a miniszter, hogy

azok a kisiparosok és kiskereskedők, akik a patenta fixi I.-VII. osztályába tartoznak, nem kötelesek üzleti könyveket vezetni.

Ez utóbbi intézkedés egy súlyos tehertől menti meg az érdekelteket.

Számos ipari szakmában megszüntették a személyzeti adókedvezményt

Kolozsvár, március 28 A személyzeti adó alkalmazására vonatkozóan rendkívül nagyfontosságú intézkedéseket tartalmazó miniszteri rendelet érkezett a pénzügyigazgatóságra. A rendelet rengeteg ipari és egyéb szakmai foglalkozási ágban megszünteti az adózatlan létminimumot, mindazon képzett kézimunkásoknak, akik eddig azt élvezték.

A minisztérium két kimutatást készített, amelyben egyenként fel vannak sorolva azok az ipari és más szakmai foglalkozási ágak, amelyekről az eddigi kedvezményeket megvonták és akiknek a kedvezményeket továbbra is megadják.

Elvesztették kedvezményüket a következő ipari és szakmai foglalkozási ágak: borbélyok, szücsök, kézimunkázatok alkalmazottai, pékek, kázmunkások, sapkakészítők, órák, keramikusok, pincérek, csizmadiák, női fodrászok, csukrázók, szürszabók, pintérek, ácsok, villanyszerelők, fényképészek, kertészek, vésnők, ápolók, laboránsok, könyvkészítők, divatszalonok alkalmazottai, molnárok, cipészek, cim- és díszletfestők, portások, vasasztergályosok, szőőrök, asztalosok, kárposok, villamos kálauzok, nyomdászok, kereskedelmi alkalmazottak és kőművesek.

Ezeknek az ipari és egyéb szakmai foglalkozású egyéneknek a személyzeti adó bejelentésénél csupán az ötvenszázalékos betegségélyzői illetéket lehet levonni, a többi jövedelem után pedig a teljes személyzeti adót kell befizetni.

Továbbra is élvezik a kedvezményt a személyzeti adó fizetésénél a következő szakmai és egyéb foglalkozási ágak: fűtők, algépészek, miffaharerek, mindenféle gazdasági alkalmazott, aszfaltozó munkások, vaskereskedő cégeknél alkalmazott munkások és tanoncok, nyilvános fürdők alkalmazottai, betonozók, kaptafakészítők, vasalónők, téglagyári munkások, szekeresek, dobozgyári munkások, kéményseprők, sziggyártók, kulfurómunkások, kovácsok, kötélverők, hordárok, lakatosok, utcaseprők, nyitólók, nikkelezők, parkettező munkások, utcakövezők, felsőrészkészítők, kerékgyártók, drótosok, kályhások, mosónők, zsindelyező, kocsisok, minden ipari és szakmai foglalkozású tanoncok.

Ezek részére továbbra is jár a régi kedvezmény, tehát fizetésükből levonandó egyhavi létminimum: 1000 lej és az az összeg, amit husz napon felül keresnek és a betegségélyző járuléka ötven százaléka.

Az új társadalombiztosító törvény

(6. folytatás)

71. szakasz. (folytatás.)

A kártérítési kereset a rendes bíróság hatáskörébe tartozik és a baleset napjától számított két év alatt ézül el. Ha a munkaadó nem tesz eleget a balesetek megelőzésére és az alkalmazottak egészségének megővésére vonatkozó előírásoknak, az általa fizetett pójtárulék 25 százalékkal nagyobitható mindaddig, míg az előírt kötelezettségeknek teljesen megfelel.“

72. szakasz.

„A nyugdíjakat havonta fizetik, a hónap elején. Nem lehetséges a nyugdíjat több hónapra előlegezni. A nyugdíjat a nyugdíjas lakóhelyén illtékes társadalombiztosító pénztár folyósítja.“

73. szakasz.

„Ha valaki rokkantsági, öregségi, vagy balesetnyugdíjat huz, ingyenes orvosi kezelésben részesül a társadalombiztosító orvosi rendelőiben és gyógyszereket is ingyen kap a társadalombiztosító gyógyszertáiraiban. A rokkantsági, vagy balesetnyugdíjas kórházba csak akkor utalható, ha feltételezhető, hogy a kórházi kezelés következtében munkaképtelensége javulni fog. A kórházi kezelés ideje alatt a nyugdíjat feleségének, vagy a nyugdíjas által megjelölt más személynek fizetik ki. A nyugdíjas kérésére a társadalombiztosító valamely menhelyre is beutalhatja a nyugdíjast. Ebben az esetben nyugdíj helyet a menhelyi eltartás költségeit fedezi a biztosító. Ebből a célból a társadalombiztosító megállapodásokat köthet különféle jótékonyági intézetekkel, valamint ő maga is létesíthet saját menhelyeket.“

74. szakasz.

„A nyugdíj kiutalását felfüggesztik, ha a nyugdíjas elfogadható indok nélkül vonakodik magát orvosi felülvizsgálatnak alávetni; ha külföldön lakik s végül, ha szabadságvesztési büntetését tölti ki. Utóbbi esetben feleségének és 16 évnél fiatalabb gyermekeinek a nyugdíjösszeg 50 százalékára van joga.“

75. szakasz.

„A nyugdíj folyósítása, megszűnik ha a rokkantsági nyugdíjat élvező újból munkaképes lesz, vagy munkába áll; ha a közönséges nyugdíjat huzó munkába lép; ha az özvegy — ki férje után nyugdíjas, — házasságra lép: ha a biztosítottat az országból kiutasítják s végül ha beigazolódik, hogy a nyugdíjas hamis okmányokat és adatokat használt fel nyugdíja megálapításánál. A nyugdíj felfüggesztését, vagy megszüntetését a társadalombiztosító indokolt határozatban mondja ki.“

76. szakasz.

„Ha valaki munkaképességét viszszeri s ennek következtében, rokkantsági nyugdíja megszűnik, 90 napos határidő alatt kérheti a nem kötelező biztosításba való felvételét, ha állást, vagy munkát nem kap. Ilyen esetek ugy bírálhatók el, mintha valaki betöltvén a kötelező biztosítási idejét, biztosítását önkéntesen tovább folytatja. Hasonló joga van annak is, aki nyugdíjazás iránti kérést nyújtott be, azonban kérését elutasították. Ebben az esetben a 90 napos határidő az elutasítási határozat napjától számítandó. A nyugdíjjogosultság megszüntetését kimondott határozatban kel tüntetni a nem kötelező biztosításban való részvételre szóló jogot, valamint a jog gyakorlásának feltételeit is. Ha ez a határozatból kimaradna, a biztosított bármikor, — azonban még a haláleset, baleset stb. bekövetkezése előtt, — kérheti a kötelező biztosításba való felvételét. Ha az illető személy, akinek nyugdíjjogosultsága megszűnt, a vonatkozó határozat napjától számított legkésőbb hat hónap alatt elhal, hátramaradottjai az 56. szakaszban írt temetkezési segélyt abban az esetben is megkapják, ha az elhunyt időközben nem biztosította magát sem kötelezően, sem önkéntesen.“

77. szakasz.

„Betegség, vagy baleset tartalmára szóló pénzsegélyre, rokkantsági vagy balesetnyugdíjra igényt nem tarthat igényt az a személy, aki munkaképtelenségét szándékosan, vagy saját súlyos hibájából idezte elő s akkor

sem, ha mint támadó verekedésben vett részt, vagy fenti körülmény valamely büntelt, vagy vétség elkövetése folytán állott elő. Családja azonban ilyen esetben is a biztosítottnak járó pénzsegély, vagy temetkezési segély 50 százalékára igényt tarthat. A munkaidőn kívül, ittas állapotban elszenvedett baleset következtében az illető személy nyugdíjra jogot nem formálhat.“

78. szakasz.

„A nyugdíjakat sem egészben sem, részben lefoglalni, vagy engedményezni nem lehet.“

79. szakasz.

„A biztosított által két évi időn át fel nem vett nyugdíjrészeket, pénzsegélyek és jóváhagyott kártérítési összegek elévülnek. Az elévülés a szóbanforgó összeg esedékességének, vagy jóváhagyásának napjától szmitando.“

80. szakasz.

„Ha valamely balesetet a társadalombiztosítónak be nem jelentenek és ennek következtében a nyugdíjjogosultságot megállapítani nem lehetett, a jogosultság a baleset napjától számított 2 év alatt elévül.“

81. szakasz.

„A társadalombiztosító jövedelmei rendes és különleges jövedelmekből állanak. Rendes jövedelmek a következők: járulékok; az állam hozzájárulása; a munkaadók által fizetendő pótdíjak s végül különféle bevételek.“

84. szakasz.

„A biztosítottakat jövedelmeik után járulékfizetési osztályokba sorozzák be. Minden járulékfizetési osztály számára középfizetést állapítanak meg, amely az illető osztályban résztvevőkre, mint biztosított fizetés telintendő. A különféle járulékfizetési osztályokban sorozott biztosítottak munkaadóikkal együtt az illető járulékfizetési osztály középfizetésének nyolc százalékát kitevő összegét fizetik mint biztosítási díjat. A díj hetenként fizetendő s minden megkezdett év egésznek számítandó, még akkor is, ha a biztosított nem

dolgozott a hét mindenik napján. A díjat a munkaadó és a biztosított egyenlő arányban viselik. Havifizetéses biztosítottaknál, akik a díjat bélyegben róják le, kivetés alapján állapítják meg a havi középfizetést és a havi biztosítási járulékot. A havi járulék teljes hónapokra fizetendő, kivéve azt az esetet, ha a biztosított hónap közben lépett szolgálatba, vagy ha a hónap folyamán szűnt meg alkalmaztatása, vagy ha fizetésének folyósítását a munkaadó a biztosított betegsége miatt felfüggesztette. Utóbbi esetekben csak a ténylegesen szolgálatot teljesített hetek tartalmára kell járulékot fizetni. A havi járulékot a heti járulékhoz hasonló módon állapítják meg és viselik. A félhavi fizetett biztosítottak félhavi járuléka egyenlő a havi járulék felével. A minisztertanács a társadalombiztosító véleményezése alapján elkészített munkaügyi miniszteri jelentés értelmében a biztosítási járulékokat legfennebb egy százalékkal felemelheti s a járulékfizetési osztályokat átcsoportosíthatja."

83. szakasz.

„A járulékfizetési osztályokat, a biztosítottak középfizetéseit és a havi,

vagy heti járulékokat az alábbiak szerint állapítják meg :

I. osztály. Magában foglalja az inasokat, a fizetésnélküli gyakornokokat s általában mindazokat, akik fizetést csak természetben kapnak. Ebben az osztályban a középfizetés napi 17 lej, heti járulék 8, s a havi járulék 34 lej.

II. osztályba tartoznak azok, akik bezárólag 39 lejig napi, vagy 999 lejig havi fizetést huznak. A biztosított középfizetés 30 és havi 750 lej, a heti járulék 14 s a havi járulék 60 lej.

III. osztály középfizetéseinek értéke napi 40—59 lej, vagy havi 1000—1599 lej között mozog. A biztosított középfizetés napi 50, vagy havi 1250 lej. A heti járulék 24, a havi járulék 100 lej.

IV. osztályba tartoznak a napi 60—79 lej, vagy havi 1500—1999 lej fizetések. A biztosított középfizetés napi 70, vagy havi 1750 lej. A heti járulék 34 lej s a havi 140 lej.

V. osztály. Magában foglalja a napi 80—99 lej, vagy havi 2000—2499 lej fizetéseket. A biztosított középfizetés napi 90, vagy havi 2250 lej. A heti járulék 42 s a havi járulék 200 lej.

VI. osztály. Ide tartoznak a napi 100—159 és havi 2500—3999 lej között mozgó fizetések. A biztosított középfizetés napi 130 lej, vagy havi 3250 lej. A heti járulék 62 s a havi járulék 260 lej.

VII. osztály. Magában foglalja a napi 160—200 és havi 4000—5000 lejig terjedő fizetéseket. A biztosított középfizetés napi 180 lej, vagy havi 4500 lej. A heti járulék 86 s a havi járulék 260 lej.

VIII. osztály. Ide tartoznak a napi 200, vagy havi 5000 lejen felüli fizetések. A biztosított középfizetés napi 220, vagy havi 5500 lej. A heti járulék 100 lej, a havi járulék 400 lej."

84. szakasz.

„A törvény értelmében fizetésnek tekintendő minden készpénzben kifizetett javadalmazás, hozzászámítva a mellékjövedelmeket is, tekintet nélkül arra, hogy ezeket a fizetéssel együtt, vagy az év különféle időpontjában utalják ki. Fuvarosoknál csak a végrehajtott szállítások után fizetett összegek egyharmada tekintendő biztosítandó fizetésnek."

HERMES

KÖNYVNYOMDA

A legolcsóbban és legszebben készít mindennemű nyomdai munkákat. - Iparosok és kereskedők, támogassák az Ipari Élet kiadóhivatala nyomdáját, mert ezzel lapunkat erősítik.

POLONYI ALBERT és TSA

Strada Gh. Dima 2. szám (Minorita-utca)

az „IPARI ÉLET“ kiadóhivatala

M. Abraham
Tinichigiu-Bádogos

CLUJ
Str. Baba Novac 12
Telefon 20-92

Keresünk:

öntött ócska vasat
vagon tételben, vö-
rös- és sárga ócska
rezet és lágy ólmot
métermázsanként.

Ajánlatokat, ármegjelöléssel a kiadóhivatalba kérünk

LOTERIA DE STAT

MÁR KADHATÓK

A

II. HUZÁS SZERENCÉS SORSJEGYEI

Huzás Augusztus 15. 1937

A AKARJA

MÁR NEMCSAK ÁLOM...

BUCAREST
BUDAPEST
BERLIN
PARIS
LONDON
BÉCS

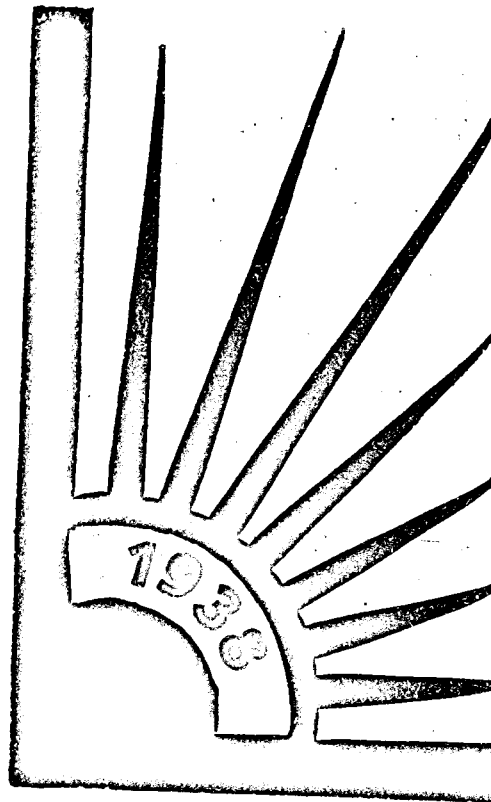
... és luxushajón az
oceánon át...

AMERIKA
ÁZSIA
AFRIKA

SZÉP A VILÁG!

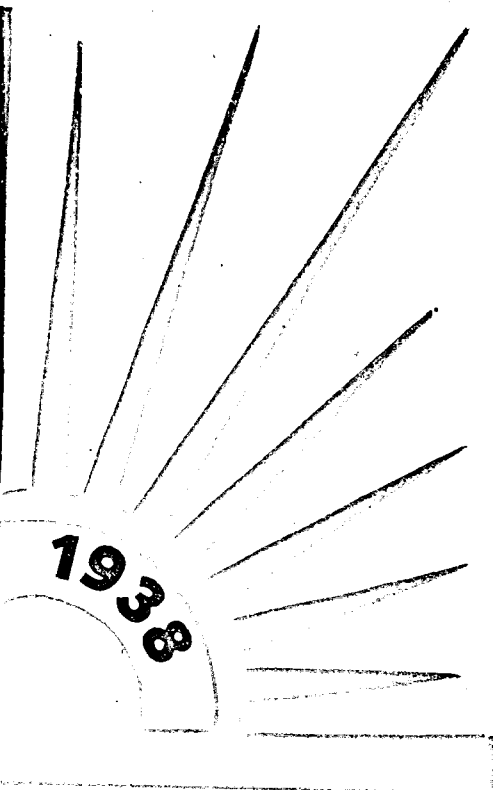
RECLAMA

UZLETUL COMERTULUI! CEL MAI EFTINA SI CEL MAI VALOROASA RECLAMA
 SI CALENDARUL TOATE FELURILE DE CALENDARE PE ANUL 1938 SE
 PROCURA IN CEA MAI FROMOASA EXECUTIE, ATAT CALENDARE DE
 MASUTI, DE MASA, CAT SI MULTE FELURI DE CALENDARE DE BUZUNAR LA
 REPRINDERE DE CALENDARE »ORIENT« CLUJ. STR. IULIU MANIU No. 8.

2 Dum. P. Silvestru	Vasárnap Jézus sz. neve Sonntag Makarins
3 Luni Pr. Malachi	Hétfő Genoveva Montag Genoveva
4 Marți 70 Ap. Sinod	Kedd Titusz pk. Dienstag Hl. Titus
5 Mierc. M. Teopemt	Szerda Simion Mittwoch Telesfor
6 Joi Botez. Dom.	Csütörtök Vizkereszt Sarb. leg. á. Törv. munkasz. Donnerst. Hl. 3 Könige Gesetzl. Feiertag
7 Vineri St. Ioan Iosif	Péntek Lucian vt. Sarb. relig. Freitag Egyházi ünnep Valentin Kirchf. Feiertag
8 Sâmb. C. George	Szombat Szevér Samstag Hl. Severin 26 T. Vuera

1938 Ianuarie 31 zile Săpt. 2

RECLAM

AZ ÜZLET LELKE! A LEGOLCSÓBB ÉS LEGÉRTÉKESEBB REKLÁM NAP
 MINDENFÉLE NAPTÁRAK AZ 1938 ÉVRE LEGOLCSÓBBAN ÉS LEGTÖKÉL
 SEBB KIVITELBEN BESZEREZHETŐK, UGYMINT FALI, ASZTALI, ELŐJEGY
 IRODAI ÉS TÖBBFÉLE ZSEBNAPTÁRAK MEGRENDELHETŐK AZ »ORIE
 KÖNYVNYOMDA ÉS NAPTÁRKIADÓVÁLLALATNÁL CLUJ, STR. IULIU MANIU